TIETÄJÄ

TEOSOFINEN AIKAKAUSKIRJA

4:s v. Helsingissä, Marraskuun 15 p:nä 1908 N:o 11

UUSI ELÄMÄ.

„Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on silloin joko vihaava toista ja rakastava toista, taikka hän liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa." (Matt. ev. VI: 24).

Kuka ei ole lukenut tai kuullut näitä sanoja? Mutta kuinka moni on tullut ajatelleeksi, mitä ne todella merkitsevät?

Kirkko on aina niillä puolustanut omia menojaan: palvella Jumalaa, se on: palvella kirkkoa; palvella mammonaa, se on: vastustaa kirkkoa. Meidän päivinämme annetaan ehkä lievempi, vaikka samalla hämärämpi selvitys: palvella Jumalaa, se on: edistää Jumalan valtakuntaa maan päällä (ja tämä voi tapahtua lahkoissakin, ulkopuolella kirkkoa); palvella mammonaa, se on: työskennellä ajallisen turhuuden, jumalankieltämisen, paljastaan maailmallisen kulttuurin puolesta. Älkäämme liioin unohtako kolmatta, yksilökohtaista selvitystä: palvella Jumalaa, se on: taistella omaa itsekkyyttään vastaan, ja palvella mammonaa, se on: hemmotella omaa itsekkyyttään.

Kieltämättä kaikissa näissä selityksissä piilee jotakin kaunista; ne ovat kaikki tavallaan hyviä, mikäli ovat vilpittömiä. Mutta jos luemme vuorisaarnaa kokonaisuudessaan tai ainakin sitä osaa, josta yllaolevat sanat on otettu, tulemme varmaan ajatelleeksi, että Jeesus mahdollisesti on tarkottanut jotakin paljon erikoisempaa. Sillä evankeliumi puhuu siinä kohden nimen omaan meidän ihmisten personallisesta ja ruumiillisesta elämästä. Jeesus sanoo nimenomaan, että ne, jotka huolehtivat siitä, mitä heidän tulee syödä ja

juoda ja millä heidän tulee itseään vaatettaa, palvelevat mammonaa, tekevät „niinkuin pakanat". Ne taas, jotka häntä — Jeesusta — seuraavat, eivät huolehdi huomisesta päivästä, vaan elävät suruttomina kuin taivaan linnut ja kedon kukkaset, etsien ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan ja tietäen, että kaikki muu heille silloin kyllä annetaan.

Ja kun näin luemme evankeliumia, hämmästymme sen suoraa puhetta! Jeesus tuomitsee siis pakanalliseksi ja jumalattomaksi kaiken sen, mitä me olemme tottuneet pitämään ihmisen lähimpänä, ehdottamana, miltei korkeimpana velvollisuutena. Vai eikö ihmisen ensimäinen yhteiskunnallinen velvollisuus ole itse pitää huolta aineellisesta toimeentulostaan? Voiko hän heittäytyä toisten elätettäväksi menettämättä arvoaan ja kunniaan kanssaihmistensä silmissä? Onko Jeesus siis kehottanut meitä laiskuuteen, välinpitämättömyyteen, toimettomuuteen ja kaikkiin siitä seuraaviin paheihin? Ikävä kyllä historia näyttää, että monet papit ja munkit ja hartaat uskovaiset ovat käsittäneet raamatun sanat juuri sillä tavalla. Ja ihmekös tuo, sillä ovathan ne päivän selviä?

Entä jos sittenkin olisimme väärinkäsittäneet Jeesuksen sanat? Sydämemme vastaa heti: epäilemättä, sillä kuinka suuri mestari olisi voinut antaa huonon neuvon?

Vaara onkin siinä, että koetamme tulkita pyhän kirjan sanoja tunkematta ensin kirjan henkeen, että koetamme ymmärtää ja selittää mestarin neuvoja seuraamatta täysin hänen askeleitaan jokapäiväisessä elämässä.

Mutta jos hän taas on tarkottanut toista kuin hän silminnähtävästi on sanonut, silloin kai ne selitykset, jotka alussa mainittiin, ovat paikallaan ja oikeat? Eipä niinkään, sillä mikä oikeus meillä on päättää, että mestari on tarkottanut toista kuin mitä hän on sanonut? Epäilemättä hän on tarkottanut juuri mitä hän on sanonut, mutta ymmärtääksemme mitä hän on sanonut, on meidän yhdyttävä hänen henkeensä.

Lausukaa Jeesuksen sanat samassa hengessä kuin hän ne itse lausui!

„Ei kukaan voi palvella kahta herraa: sillä jos hän palvelee mammonaa, niin hän *ottaa* itselleen, mitä hänen ruumiinsa tarvitsee (ja enemmän), mutta jos hän palvelee Jumalaa, niin hänelle *annetaan,* mitä hänen ruumiinsa tarvitsee (ja enemmän)".

Mitä siis on mammonan, mitä Jumalanpalvelus? Mammonan valtakunta on kaikkien tiedossa, koska sitä ei tarvitse

etsiä. Jumalan valtakunta on etsittävä. Mammona houkuttelee jokaista ottamaan, Jumala kehottaa odottamaan. Mitkä siis ovat nämä „kaksi herraa?“

Toinen on se, jota ihmiset luonnostaan tuntevat ja tunnustavat, toinen se, josta Jeesus opetti. Mutta mikä on ihmisen herra? Hänen sisäinen, tosi elämänkäsityksensä. Mammona on vanha elämänkäsitys, Jumala on Jeesuksen opettama uusi.

Eikä ainoastaan Jeesuksen opettama, vaan kaikkien suurten mestarein, sillä aina nämä kaksi elämänkäsitystä taistele toisiaan vastaan, aina ne ovat taistelleet.

Toinen elämänkäsitys on se, että elämä on ainetta, että tajunta ja ajatus riippuu aineesta. Ihminen on aineellinen olento, ja kun hänen ruumiinsa kuolee, loppuu myös hänen tajuntansa ja ajatuksensa. Ihminen on aineellinen olento: hänen elämänsä ja ajatuksensa on juuri siinä, että hän syö ja juo ja vaatettaa itseään. Ja mitä varten hän elämäänsä ja ajatustaan käyttäisi, ellei juuri elämäänsä ylläpitääkseen, s. o. ruumiistaan huolta pitääkseen?

Tämä on mammonan elämänkäsitys.

Jumalallinen elämänkäsitys on se, että elämä on henkeä (tajuntaa), että tajunta ja ajatus hallitsevat ainetta. Ihminen on henkinen olento, hänen tajuntansa on ruumiista riippumaton. Hän on henkinen olento: hänen ruumiillinen elämänsä on siinä, että hän ajattelee. Ja miksei hän tahtoisi ylläpitää ruumiillista elämäänsä? Hän tietenkin tahtoo, ja sentähden hän ajattelee.

Mitä tämä on? Eikö ihminen syö ja juo ja vaateta itseään? Epäilemättä hänen ruumiinsa niin tekee. Mutta hänen ruumiinsa ei ole hän itse.

Elämä on yksi, ja sentähden sekä mammonan että Jumalan valtakunnassa syödään ja juodaan ja vaatetetaan itseään. Mutta mammonan valtakunnassa katsotaan asia toiselta kannalta kuin Jumalan.

Ero on maailmankatsomuksessa ja elämän voimassa.

Mammona katsoo alhaaltapäin ruumiin kannalta ja mittaa voimansa ruumiin rajallisten voimien mukaan. Jumala katsoo ylhäältä hengen kannalta ja tietää henkensä voimat rajattomiksi. Mammonan palvelija luottaa ruumiinsa ja aivojensa voimiin, Jumalan palvelija henkensä ja ajatuksensa.

Tämä on Jeesuksen ja mestarein oppi; elämä lähtee hengestä ja ajatus on sen käsi. Mutta vastakohtainen oppi sanoo, että elämä lähtee ruumiista ja ruumiin käsi on sen käyttöväline.

Henki on yksi ja rajaton, ruumis on vain hiukkanen muotomaailman avaruudessa. Hengen voima on loppumaton, ruumiin voima pian kulunut.

Vanha maailmankäsitys sanoo: minä olen ruumiillinen olento, minä tarvitsen ruokaa ja vaatteita elääkseni, siis minun täytyy ponnistaa näitä hankkiakseni. Uusi elämänkäsitys opettaa: minä olen henkinen olento, minun täytyy ja minä tahdon ajatella, kunnes pääsen Suuren Elämänhengen, Jumalan yhteyteen, ja sitä ajatustani varten tarvitsen ruumiin. Mikä on loppupäätös? Molemmat käskevät työhön. Mutta vanhassa maailmankatsomuksessa tehdään työtä sokeasti, umpimähkään, tietämättä miksi, uudessa taas iloisesti, itsetietoisesti, suurta nykyisyyttä varten.

Kun olemme mammonassa kiinni, huolehdimme, suremme, sairastamme, vaivaamme päätämme. Kun elämme „Jumalan lasten vapaudessa“, emme huolehdi, emme sure, emme sairasta, emme vaivaa päätämme, vaan iloitsemme ja ihmettelemme ja lepäämme rauhassa. Emme vaadi mitään emmekä pyydä, vaan kaikki meille tulee meidän henkemme voiman takia.

Sentähden Jeesuksen ja mestarein opetuslapset vapautuvat huolista. He vapautuvat niistä, kun heidän sielunsa karistaa päältään aineellisuuden kahleet. Ja kun Jeesus puhuu vuorisaarnassaan „pakanoista“, tarkottaa hän ihmisiä yleensä; sillä ainoastaan ne ovat Jumalan lapsia, jotka häntä tosi teossa seuraavat. Ja Jeesuksen seuraaminen ei ole sitä, että me tulemme „niin hyviksi“, vaan Jeesuksen ja mestarein seuraaminen on sitä, että meidän suhteemme elämään muuttuu. Me „käännymme“. Me katselemme elämää uusilla silmillä. Me katselemme elämää hengen ja voiman kannalta. Me alamme uutta elämää. Ei uutta elämää määrätynlaisissa teoissa (ainoastaan), vaan uutta elämää hengessä. Elämän painopiste ou muuttunut. Elimme ennen ruumiillisen ymmärryksen savuisessa pärevalkeassa, nyt elämme jumalallisen järjen kirkkaassa päivänvalossa ja hengen voimassa ja uskossa.

„Älkää siis murehtiko huomispäivästä, sillä huomisella päivällä on huoli itsestään. Riittää kullekin päivälle oma vaivansa. Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin tämäkin kaikki sen ohessa annetaan teille.“ (Matt. ev. VI: 34, 33).

Pekka Ervast.

MIKSI USKON TEOSOFIAAN?

III.

Siksi, että se ei tee minkäänlaista ennakkopäätöstä eikä siis ole mikään kirkkokunta, lahko tai puolue.

Joku tahtonee vakavasti väittää, että itse teosofiset „opit" ovat ennakkopäätös, koska ne ovat hyvin outoja ja tuntuvat kerrassaan hylättäviltä monesta muusta, vieläpä kaikista muista ajatussuunnista. Mutta tämän väitteen voi perusteellisesti kumota heti alussa, kun vaan tahtoo vähän viivähtää „ennakkopäätös"-käsitteen tutkimisessa.

Mitä merkitsee siis ennakkopäätös? Se merkitsee päätöstä, jonka joku tai jotkut ihmiset tekevät ennakolta mistä asiasta tahansa. Ennakkopäätöksen ei suinkaan tarvitse syntyä aiheettomasti; aiheettomasti ei tehdä minkäänlaista päätöstä. Mutta ennakkopäätöksen epäpätevyys johtuu siitä seikasta, että aineksia, joita sellaista päätöstä tehtäessä käytetään, ei tutkita *tulevaisuuden kannalta.*

Koko sivistynyt maailma tuntee useampia oikein historiallisia ja kansainvälisiä ennakkopäätöksiä. Yksi sellainen on roomalaiskatolisessa maailmassa n. s. erehtymättömyysoppi, johon paavi Innocentius III:n ajoista yleisesti uskottiin, ja jonka Vatikaanin neuvosto heinäk. 18 p:nä 1870 korotti julkiseksi opinkappaleeksi. Tällainen toimenpide oli ennakkopäätös juuri siitä syystä, että sen tekijät sovelluttivat sen paavin persoonaan, jonka tulevaisuudesta heillä ei ihmisinä voinut olla mitään erehtymättömyystakeita. Menneisyys ja nykyisyys — päätöksen tekemisajan kannalta — jo olisi puhunut sellaisen päätöksen epäpätevyyttä vastaan. Mutta jos olisi niinkin ollut, että silloinen paavi — Pius IX — olisi kaikenmoisilla perusteluilla voitu todistaa erehtymättömäksi uskonasioissa, niin ei kumminkaan olisi ollut mitään takeita siitä, että hänen seuraajansa olisivat yhtä erehtymättömiä.

Tämän päätöksen ydin kyllä tarkottaa ihan toisia asioita, nimittäin jumalallisen oikeuden eli kannan erehtymättömyyttä, mutta kun se roomalaisen kirkon jäsenten tajunnassa kohdistuu paavin persoonaan, on se tältä kannalta katsottuna ennakkopäätös ja semmoisena epäpätevä.

Toinen historiallinen, sittemmin kansainväliseksi tullut ennakkopäätös on „Länsi-Intia" ja „intiaanit". Kun näet Kristofer Kolumbus purjehti Amerikan rannalle, luuli hän

tulleensa Intiaan. Hänen aikalaisensa rupesivat kutsumaan „löydettyä" maata Intiaksi ja sen asukkaita intiaaneiksi. Tässä tehtiin ennakkopäätös, kun ei otettu huomioon, että tulevaisuudessa voitaisiin huomata erehdys.

Vielä vanhempi kuin nämä kaksi on ollut se ennakkopäätös, että auringon ja koko tähtitaivaan on luultu kiertävän maata tai oikeastaan kulkevan sen „laidasta" toiseen.

Nykyään on tieteen alalla suuri määrä ennakkopäätöksiä. Uskotaan esim. että maapallon sisus on hehkuvassa tilassa ja pidetään tulivuoria tämän „tosiasian" kumoamattomina todistajina. Mutta on toisia tutkijoita, jotka rohkeasti uskaltavat väittää tätä „tosiasiaa" ennakkopäätökseksi. He sanovat, että on paljoa järkevämpää otaksua, että maanalainen tuli asustaa maan eri kerrosten välissä eikä sen sydämessä. „Vaikka", sanovat he, „maapallon sydän alkuaan onkin ollut hehkuvassa tilassa, on sen äärettöminä aikoina täytynyt jäähtyä. Pinnan yhä vahvemmaksi kasvaessa on tulipitoisuus siirtynyt sydämestä ylöspäin eri kerrosten väliin".

Tämä viimeksi mainittu järkeily ei ole ennakkopäätös, koska järkeilijät odottavat tulevaisuuden tutkimuksilta lisäselvitystä.

Onko nyt teosofisissa „opeissa" tällaisten ennakkopäätösten vertaisia asioita? Väittääkö teosofia mitään edes sillä edellytyksellä, että ihmiset päteviä todistuksia kuultuaan uskoisivat jonkun asian oikeaksi? Ei. Teosofia puhuu kyllä asioista, mutta se ei väitä niitä tosiksi eikä valheiksi; se sanoo vaan ihmisille: „Tutkikaa, jos haluatte, ja uskokaa joku asia todeksi tai valheeksi vasta sitten kun sisäinen vakaumuksenne niin käskee".

„Mutta eikö esim. jälleensyntymisoppi ole ennakkopäätös", ehättänee joku kysymään. Kaukana siitä. Kun joku ja useatkin ihmiset pitävät jälleensyntymisen elävänä tosiasiana, niin heillä ei teosofeina ole oikeutta eikä haluakaan vaatia muita uskomaan sitä todeksi. Teosofit järkeilevät, ottavat saatavilla olevista tosiasioista todisteita ja sanovat epäilijöille: „Jos te voitte kulkea meidän mukana tätä todistuslinjaa niin, ettei järkenne mihinkään kompastu, niin te tulette itsestänne uskomaan tämän asian yhtä hyvin kuin mekin".

Olen kuullut erään vakavan henkilön huomauttavan, kun olen hänelle puhunut jälleensyntymisestä ja karman laista: „Voi olla muitakin mahdollisuuksia". — „Voipa kyllä", olen vastannut, „mutta kun en omasta puolestani *nykyään* kaipaa muita mahdollisuuksia, ja koska juuri nämä ‚opit'

täydellisesti tyydyttävät minun parasta oikeustajuntaani, niin minä omaksun ne mielelläni".

Muutamat väittävät teosofiaa „uskonnoksi", tarkottaen „uskonnolla" jotakin kirkkokuntaa „jumalanpalvelustapoineen". Mutta he tekevät ennakkopäätöksen näin väittäessään. He eivät huomaa tai ole huomaavinaan sitä tärkeätä seikkaa, että kaikkien kirkkokuntien oppi juuri perustuu ja lakkaamatta ammentaa elinvoimansa ennakkopäätöksestä. N. s. evankelisluterilainen kirkkokunta esim. perustuu ja pysyy vireillä tällaisen ennakkopäätöksen ollessa eheänä: Personallinen jumala on luonut kaikki. Hän on myös luonut perkeleen, josta on tullut hänen verivihollisensa. Jeesus natsaretilainen on ainoa „jumalan poika", jonka isä on lähettänyt pelastamaan ihmisiä. Näitten tulee vaan uskolla ottaa omakseen Jeesuksen uhrikuoleman tuottamat hedelmät. Jos nyt joku tämän kirkon jäsen julkisesti vakuuttaa, ettei hän esim. usko Jeesuksen kuolemalla olevan sellaista voimaa eikä merkitystä, niin häntä ei pidetä ainakaan siveellisesti tuon kirkon jäsenenä eikä „uskovaisena", olkoon hän elämässään kuinka jalo ja epäitsekäs tahansa. Hän on tunnustuksellaan loukannut kirkon ennakkopäätöstä, jonka sanotaan perustuvan raamattuun, ja siten tehnyt ylipääsemättömän kuilun itsensä ja „oikeauskoisten" välille.

„Niin tekee se teosofikin, joka ei usko esim. jälleensyntymiseen", huomauttanee joku. Eipä suinkaan. Jos joku teosofina pidetty henkilö ihan tosissaan esiintyy jälleensyntymisopin vastustajana ja hylkääjänä, niin on aivan selvää, että hän selvittää kantansa ja sanoo, miksi ei hän voi omasta puolestaan uskoa tuohon „oppiin". Mutta kun hänen selityksensä on kuultu, ei hänelle sanota: „Sinä et siis enää olekaan teosofi etkä saa kuulua meidän joukkoon." Hän saa edelleenkin olla muitten teosofien joukossa, ja jos hänen perustelunsa, millä hän jälleensyntymisoppia vastustaa, on viisasta ja lähtee rehellisestä sydämestä, niin hänen vastustustyönsä tuottaa suurta hyötyä. Vielä uinuvat tutkimuskyvyt pannaan liikkeelle ja asiaa valaistaan useammalta puolelta kuin olisi laita ilman tuota vastustajaa.

„Mutta eiköhän silloin heikompien teosofien vakaumus rupea horjumaan", kysynee joku. Saa horjua, jos ei voi horjumatta olla. Silloinpa juuri nähdään, onko horjuvalla jäsenellä oma vai muilta lainattu vakaumus. Teosofia ei suojaa tunnustajiaan millään ennakkopäätöksellä eikä pakkokeinolla. Se neuvoo tunnustajansa epäilyksen ja kiusauksen hetkenä tunkeutumaan yhä syvemmälle omaan itseensä. Joka

ei voi paeta itseensä, häntä ei hyödytä muitten vakaumuksen kuuleminen tai omaksuminen. On päin vastoin hyödyllistä ja siunausta tuottavaa, että muilta sieppaamalla saatu vakaumus riistetään ihmiseltä.

Mutta teosofia eroaa kaikista muista maailmankatsomuksista varsin jyrkästi juuri siinä suhteessa, että se alusta pitäen painaa tunnustajiinsa itsenäisyyden ja omantakeisuuden leiman. Vaikka itsenäishenkinen ihminen on tietopuolisesti oppimatonkin, kestää hän teosofina „argumenttien" kovimmatkin kolaukset. Jos ei hän voi oppineesti puolustautua, sanoo hän vakavasti: „Sisäinen vakaumukseni on luja kallio, jolla seison. Mutta jos tulevaisuus osottaa, että joku toisellainen vakaumus on silloisen kehitystilani mukainen, kasvan minä vähitellen uuteen vakaumukseen kiinni."

Teosofia on yhtä vähän lahko kuin se on „valtauskontokaan". Se on päinvastoin kaikkiallinen eli yleisviisaus, jonka yhteyteen pyrkivät ihmisolennot juuri tahtovat kohota aikakaudellisiin harhoihin perustuvien kirkko- ja lahkokuntien yläpuolelle.

Teosofia on yhtä vähän minkäänlainen puolue kuin se on uskontokunta. Kaikki puolueet perustuvat johonkin ennakkopäätökseen. Niillä on pykälöity ohjelmansa. Poliittiset puolueet ovat tietysti tarpeen, koska ne kerran on olemassa. Ne kehittävät järkeä ja kaivavat esiin „ihmisyyden" juuria samoin kuin kirkkokunnatkin. Jo sekin seikka, että teosofi saa ja voi kuulua mihin puolueeseen tahansa, osottaa, ettei teosofia voi olla puolue itsessään. Muitten teosofien puolesta saa kuka teosofi tahansa kuulua kaikkiin mahdollisiin puolueihin yht'aikaa, jos vaan eri puolueet ottavat vastaan jäsenen, joka jo ennen on ja tahtoo edelleenkin pysyä vastustavien puolueitten jäsenenä.

Kun teosofia ei ole uskontokunta, lahko eikä puolue, ei Teosofinen Seura luonnollisesti vastaa yhdenkään jäsenensä käytöksestä. Jokainen saa vastata itsestään.

Eräässä keskustelutilaisuudessa sanoi muuan teosofi, että teosofian „lippu" — arvattavasti Suomessa — muka olisi tahrattu. Hänelle huomautettiin, ettei teosofialla ole minkäänlaista yhteistä „lippua", ja ettei olematonta lippua siis mitenkään voi tahrata. Teosofia ei voi sanoa, minkälainen teko olisi tahrapilkku, koska se tunnustaa kaiken sen, mitä jonkin ajanjakson moraalin kannalta pidetään „tahrana", kuuluvan samaan yhteen ainoaan, jumalalliseen elämään kuin kaikki nekin työt, mitkä sama moraali pitää „puhtaina" ja „jaloina". Alaspäinen kaari on yhtä hyvä ja „puhdas" kuin

ylöspäinenkin. Juuri se seikka, että teosofin tajuntakeskus kulkee „ylöspäisen“ kaaren suuntaa, tekee saman tajuntakeskuksen tietoiseksi „alaspäisen“ kaaren yhtäläisestä tarpeellisuudesta. Kuinka voisi tajuntakeskus itsetietoisena „pyrkiä“ mihinkään, jos ei vastakohta olisi sille ehdottoman elämän kannalta yhtä tärkeä? Ei mitään tajuttavaa ole ilman vastakohtaa. „Paha“ on „hyvän“ kannustin yhtä hyvin kuin päinvastoin.

Nykyajankin ihmiset ihailevat puolueettomuutta ylimalkaisesti. „Puolueettoman arvostelun, puolueettoman tutkimuksen kannalta“ j. n. e. sanotaan usein. Mutta mikä puolue tai ryhmäkunta suosii puolueettomuutta käytännössä? Ei tietääkseni mikään. Kaikilla on aivan persoonallinen kallistuvaisuus juuri siihen ryhmään tai piiriin, josta kunkin puoluejäsenen aineellinen „hyvä“ riippuu. Tämä asiain tila tuntuu niin luonnolliselta, vieläpä ihan velvollisuudelta. Mutta teosofia on toden totta vapaa puolueellisuudesta. Yksityiset teosofit voivat erityisissä harrastuksissaan olla ja ovatkin puolueellisia, koska he ovat persoonallisia olentoja, kuten muutkin ihmiset, mutta teosofisen elämänymmärryksen kannattajina ovat he puolueettomia.

Koska en tunne minkäänlaista muuta puhtaasti puolueetonta pyrkimyssuuntaa kuin teosofia, ja koska ihannoin ja jumaloin koko sielustani puolueettomuutta, uskon tästäkin syystä ilolla ja luottamuksella teosofiaan.

Aate.

Mitä on karma?

MUISTIINPANOJA ERÄÄSTÄ KYSELYKOKOUKSESTA.

Lokakuun 11 ja 18 p:nä piti Martti Humu Helsingissä kaksi esitelmää karma-opista. Hän huomautti, kuinka me ihmiset katselemme luontoa ja tekojen maailmaa ikäänkuin suuren tornin eri ikkunoista, jolloin maailma meille näkyy erilaisena riippuen siitä, mistä ikkunasta katselemme. Edellisessä esitelmässään selitti Martti Humu, miltä maailma näyttää katsottuna teosofisen karma-opin ikkunan kautta, jälkimäisessä, mitenkä karman vastustajat kuvailevat maailmanjärjestystä. Keskiviikkona lokakuun 21 p:nä hän kutsui

Pekka Ervastin kanssaan julkisesti väittelemään karmasta ja tarjoutui itse siinä karman vastustajien kannalta esittämään kysymyksiä, jotta tämä tärkeä oppi paremmin selviäisi totuudenetsijöille eri puolilta nähtynä. Vastaväittäjän viipyessä Pekka Ervast muutamin sanoin muistutti kuulijain mieleen, mitä teosofit ymmärtävät karma-opilla.

Teosofisen maailmankatsomuksen mukaan ihminen on henki, jolla on korkea päämaali — täydelliseksi tuleminen eli yhtyminen Isään Jumalaan, niinkuin kristinuskossa sanotaan. Täydellisiä Jumalan Poikia on silloin tällöin esiintynyt maan päällä, Jeesus Kristus oli yksi niitä. Jokainen ihminen tulee kerran saavuttamaan täydellisen ihmisihanteen, sentähden että se on itse luonnon, itse elämän lakien lopputulos eikä ihminen voi Elämää paeta. Ensin luonto ikäänkuin verkallensa vie ihmistä eteenpäin, niin kauan kuin hän itse vielä on päämäärästään tietämätön, mutta kerran tulee jokainen sielu siihen kohtaan, jolloin hän herää näkemään mikä suuri päämaali hänellä on edessään, ja silloin hän oman jumalallisen luontonsa voimalla alkaa itse vapaaehtoisesti ja tietoisesti pyrkiä päämaaliin ja jouduttaa kehitystään.

Mutta ihminen ei tule täydelliseksi muutamissa maallisissa vuosissa, jotka useimmiten kuluvat ohitse niinkuin savu, että hän tuskin huomaakaan, ennenkuin ne ovat ohi. Kuollessaan on ihminen tavallisesti jotakuinkin samanlainen kuin hän on ollut pitkin elämäänsä. Sentähden ei olisi ihmiselle lainkaan mahdollista tulla täydelliseksi, jos hän olisi ainoastaan tämä ilmennyt personallisuus, mutta hän onkin todellisessa kätketyssä itsessään ikuinen henki, joka on Jumalasta, täydellisyydestä lähtenyt ja siis kykenee tietoisesti toteuttamaan täydellisyyden ihanteen.

Tätä ihmisen kehitystä kautta monen syntymän ja kuoleman johtaa n. s. karman laki, luonnon suuri järki ja järjestys. Ei ole mitään alaa tai aluetta, jossa ei vallitsisi täydellinen syyn ja seurauksen yhteys. Kaikella, mikä tapahtuu, on syynsä, kaikella on myös seurauksensa. Tämä laki määrää sen, että jokainen ihminen on suoranainen tulos siitä, millaiset hänen entiset ruumistuksensa ovat olleet. Meidän ihmisten silminnähtävä syntyperäinen erilaisuus ei riipu siitä, että joku oikullinen Jumala olisi herättänyt yhdessä ihmissikiössä esiin yhden ominaisuuden, toisessa toisen. Luonteemme on tulos entisistä ajatuksistamme ja tunteistamme, ja kaikki ulkoapäin meitä kohtaavat tapahtumat, kaikki ympäröivät olosuhteet ovat seurausta niistä teoista, joita olemme tehneet entisissä elämissämme. Ja niinkuin tässä elämässä alinomaa niitämme entistä karmaa, samoin me alituisesti luomme uutta karmaa. Entisten tekojemme seurauksia emme voi välttää, mutta me voimme oppia — vähitellen, kautta elämien — sen, ettemme enää teoillamme luo huonoa karmaa, kunnes viimein voimme vapautua kaikesta karmasta ja ainoastaan tehdä työtä Jumalan valtakunnan eteen vähääkään ajattelematta itseämme. Tämä tulevaisuus on meistä vielä kaukana.

Karma on Luonnon laki ja siten ilmaus itse Jumalan tahdosta, ja kun olemme oppineet sen tuntemaan, tulemme huomaamaan, että se on sula hyvyys, oikeus ja viisaus.

Nyt saapui paikalle Martti Humu ja kysely alkoi. Huoneusto oli jo tungokseen asti täynnä yleisöä, joka mitä suurimmalla mielenkiinnolla kuunteli kysymyksiä ja vastauksia, tukahuttavasta ilmasta huolimatta. Martti Humu oli monessa herättänyt epätietoisuutta ja hämmästystä varsinkin

viimeisellä esitelmällään ja sentähden nyt odotettiin, voitaisiinko teosofian puolelta antaa tyydyttäviä vastauksia hyvinkin vaikeilta näyttäviin kysymyksiin, varsinkin näin suoraan kysyttäessä, ilman esivalmistusta. Kokouksen loputtua yleisö nähtävästi tyytyväisenä palasi kotiinsa, ja tahdomme tähän pikakirjotettujen muistiinpanojen mukaan painattaa muutamia mieltäkiinnittävimmistä kysymyksistä ja vastauksista. Kysymykset teki Martti Humu, vastaukset antoi Pekka Ervast.

Kysymys. Onko karmalla mitään vastinetta ulkonaisessa maailmassa?

Vastaus. Suuren karmalain vastine ja vertauskuva fyysillisessä maailmassa on se kausaliteetti, syysuhde, jonka koko tiede tunnustaa. Jos määrätyillä ehdoilla pannaan yhteen kaksi ainetta, niin niistä aina ehdottomasti syntyy sama kemiallinen aineyhtymä; ei voi syntyä tänään yksi, huomenna toinen. Ihmiset eivät voi synnyttää leijonia, eivätkä leijonat ihmisiä.

Kysymys. Karma merkitsee „toimintaa". Minkälaista toimintaa?

Vastaus. Toimintaa kolminaismaailmassa, tekojen, ajatusten ja tunteitten tasoilla. Ihminen toimii aina pitkin elämäänsä — joko hän työskentelee fyysillisellä ruumiillansa taikka hän puhuu taikka kuuntelee ja ajattelee, — aina hän jollakin tapaa värähtelee kolminaismaailmassa. Ainoastaan täydellinen joogi voi mietiskelyn tilassa asettaa kaikki ruumiinsa sellaiseen oloon, ettei niistä mikään toimi, vaan että hän kokonaan vapautuu kaikista alemmista maailmoista.

Kysymys. Mitä on teosofinen karma-oppi eksoterisesti ja esoterisesti?

Vastaus. Jos tahdotaan erityinen esoterinen eli sisäinen selvitys, voidaan sanoa, että karma on niiden voimain järjestely, jotka ovat ihmisen näkymättömissä ruumiissa eli hänen „aurassaan". Kukin ihminen rakentaa joka hetki ajatuksillaan, sanoillaan ja teoillaan jotakin pysyväistä omaan auraansa, korkeamman minänsä ruumiiseen. Tähän soikeaan puolipyöreään ruumiiseen painautuu kuvia kaikesta, minkä kanssa olemme tekemisissä. Nämä kuvat vetäytyvät sisäänpäin ja niistä tulee järjellisiä voimia. Joka kerran kuin ihminen astuu ulos sisimmästä itsestään ja taas syntyy maan päälle, niin nämä voimat, jotka ovat piilleet hänen sisällään, tulevat ulos näkyviin jatkoksi siihen, mitä hän on ennen ollut. Karma on siis joka ihmisen sisässä.

Mutta kuka johtaa karman purkautumista? Epäilemättä on olemassa suuria karman johtajia ja toimeenpanijoita, sillä ihminen itse ei tiedä, mikä hänen karmansa on, eikä voi järjestää elämäänsä niin, että häntä kohtaisi se, mikä on hänen karmansa. Karman johtajat määräävät sentähden mihin perheeseen meidän tulee syntyä, millainen meidän kohtalomme tulee olemaan maailmassa j. n. e. Me käsitämme helposti lain koneelliseksi puolisokeaksi toiminnaksi, mutta luonnonlait ovatkin järjellisten olentojen toimeenpanemat, ja tämä näkyy parhaiten karmasta. Me olemme ikäänkuin lapsia ja lapset eivät tulisi toimeen, jollei olisi vanhempia sieluja auttamassa.

Kysymys. Onko karma, niinkuin sanotaan, hyvittävä, kostava, rankaiseva laki?

Vastaus. „Karman kostava ja palkitseva laki" on ihmisten käyttämä sanamuoto ja vertauspuhe, sillä karma ikuisena muuttumattomana lakina ei mitään „kosta" eikä „palkitse" vaan yksinkertaisesti antaa jokaisesta teosta varmat seurauksensa. Jos kivi katolta putoo ja särkee lasitavaran, emme sano, että kivi lasille kosti, vaan että särkymiseen oli luonnolliset syynsä. Tältä tieteelliseltä kannalta katsoen karma on aivan kylmä ja tunteeton laki. Se ei kysy, pitääkö ihminen seurausta palkkana vai rangaistuksena, eikä ymmärtääkseni karman toimeenpanijoilla ole minkäänlaisia inhimillisiä ja personallisia tunteita työssään. Se ei voi tulla kysymykseenkään. Jos tahtoisimme käsittää korkeitten henkiolentojen sielu-elämää, on se täydelleen rauhallista ja tyyntä, eivät he rakasta sitä ihmistä, joka hyvin tekee, enemmän kuin sitä, joka pahoin tekee. He tietävät, että jälkimäinen on kokemuksiltaan nuorempi sielu. Ja jos hänellä olisikin paha tahto, eivät he siitäkään säikähdä. Kiivastumiset ja rakastumiset kuuluvat ihmismaailmaan. Karman toimeenpanijat ovat kaikkien muuttuvaisten ja katoovaisten tunteitten yläpuolella; jos on jollekin ihmiselle tuleva onnettomuus, eivät he sitä sure vaan aivan tyyneesti antavat sen tapahtua.

Kysymys. Onko karma *laki* vai onko se, niinkuin hermetinen veljeskunta sanoo, „kristallisoitu voima?"

Vastaus. Nuo ovat ainoastaan eri nimityksiä luonnon tosiasialle. Onhan jokainen teko liikkeelle pantu voima, josta sitten kristallisoituu seuraus eli karma, niinkuin höyrystä syntyy vesi ja vedestä kiteytymisen eli kristallisoimisen kautta jää. Mutta *laiksi* kutsutaan karmaa sentähden, että se nimitys osottaa, että se on ehdoton, tarkasti määrätty seuraus. Se mikä aina ja ehdottomasti tapahtuu määrättyjen ehtojen vallitessa, on *laki.* Mutta karma ei ole laki siinä merkityksessä, että se olisi jonkun Jumalan mielivaltaisesti säätämä, vaan se on itse äärettömässä Jumaluudessa asuva ihmeellinen niin sanoaksemme ominaisuus, ei kuitenkaan sokea vaan täydellisesti itsetietoinen. Se suuri Jumaluus, josta me emme voi mitään tietää, hän käsittää karman salaisuuden. Meille on karma elämän järjestelmä, jota me emme voi muuttaa eikä yksikään jumala. Kuta korkeammalle tajunta kehittyy, sitä täydellisemmin se voi tätä suurta mysteriota käsittää. Meidän aurinkojärjestelmämme jumala esim. minun nähdäkseni käsittää karmasta äärettömän paljon enemmän kuin me voimme aavistaakaan, mutta Hänkin on karman lakisiteisyyteen sidottu, sentähden että karma on voima, joka täyttää itse Elämän.

Kysymys. Kuka on karman lain täytäntöönpanija?

Vastaus. Se on aina joku tajunta, joka on tietoinen voiman vaikutuksesta. Ihminen voi sitä olla osaksi itse. Jos hän on saanut joltakin lainan, on hänen tajunnassaan tieto, että se on takaisin maksettava. Ja silloinkin kun hänen alempi minänsä ei tahtoisi tunnustaa olevansa velallinen, niin korkeampi minä sen tietää ja pakottaa alemman minän maksamaan. Mutta on sellaisia tapauksia, jolloin ihminen ei itse tiedä eikä aavista mitä seurauksia hän teoillaan luo. Hän on esim. valehdellut joutumatta siitä mitään kärsimään tässä elämässä. Hän on tuntenut sen vääräksi, mutta on jatkanut sitä tavasta. Hänen seuraavalla kerralla syntyessään maailmaan korkeammat henkivoimat, karman herrat, asettavat niin, että hän joutuu paljon petetyksi. Silloin hän totisesti huomaa valheen pahaksi, kun se kohtaa häntä toisten puolelta. Karma on ikäänkuin liik-

keelle pantu aaltosysäys, josta tullaan tietoisiksi vasta silloin kun se ponnahtaa takaisin ja kohtaa liikkeelle panijaa itseään.

Kysymys. Kuinka voi karma olla oikeudellinen laki, kun kärsivä ei lainkaan tunne syytä, minkätähden hän kärsii? Jos minä kuritan koiraa sentähden, että se pienenä pentuna on repinyt minulta kalossit, voiko koira siitä mitään oppia?

Vastaus. Tämä kohta otetaan usein esille. Oikeastaan se on siirtymistä pois tieteelliseltä näkökannalta tunteelliselle. Karma vaikuttaa yläpuolella kaikkia tunteita. Kuitenkin koska ihminen on tunteva olento, vaatii hän, että korkein järki myöskin tyydyttäisi hänen tunteitaan, eikä se ole väärin.

Mutta minun käsittääkseni karma todellakin sellaisena kuin se vaikuttaa ihmiselämässä, on samalla oikeudellinen ja säälivä ja armahtava laki. Se on rakkauden laki eikä ainoastaan totuuden. Ajatelkaammepa! Ihmisen päämäärä on oppia hyvää rakastamaan. Mitä se merkitsee? Hänen on rakastettava hyvää sen itsensä tähden ilman muita tarkotuksia. Eikö elämä siis ole viisaasti järjestetty, kun me opimme pahaa välttämään itse totuuden ja hyvyyden tähden eikä määrättyjen seurausten tähden. Jos me aina näkisimme, mikä seuraus teostamme tulee olemaan, niin helposti tulisimme itsekkäästi punnitseviksi. Vasta silloin kun ihminen jo on oppinut tekemään oikein ja hyvin hyvän itsensä tähden ajattelematta seurauksia, vasta silloin hänen silmänsä myöskin aukenevat ja hän saa nähdä oman menneisyytensä ja näkee mistä kylvöstä hän on saanut niittää minkin sadon. Tässä on jumalallinen vastaus siihen kysymykseen, onko karma sääliväinen.

Ja vielä on asialla toinenkin puoli. Jos me tavalliset ihmiset näkisimme syyt kaikkeen, niin se voisi kasvattaa meissä välinpitämättömyyttä kärsiviä kohtaan, niin kauan kuin vielä olemme rakkaudessa heikkoja. Jos joku tulisi meiltä pyytämään apua johonkin puutteeseen tai hätään ja me näkisimme, mitenkä se on johtunut edellisestä elämästä, niin voisimme piankin sanoa: sinä olet itse syypää onnettomuuteesi, auta itseäsi! Ihmiset ovat vielä siksi itsekkäitä, etteivät he ymmärrä rakkautta, jos näkevät kärsimyksen syyt, vaan ilmiöiden pitää herättää heidän myötätuntoaan. Silloin kun ihmisen sydän on viisastunut ja kasvanut, on hän kylliksi vahva ottamaan osalleen myöskin täydellisen näön ja silloin hän voi viisaasti auttaa, kun hän näkee, mitä on kunkin karmassa.

Kysymys. Eikö ihminen voi tulla ylpeäksi, jos hänen käy hyvin elämässään ja hän kuulee, että se on hänen karmansa?

Vastaus. Syy on silloin hänen itsensä eikä karman — luonnon tosiasian. Turhamaisuus ja ylpeys on aina tyhmyyttä ja osottaa, ettei ihminen ole nähnyt täydellisyyden ihannetta.

Kysymys. Miksi minä sekottuisin toisen ihmisen karmaan? voi sanoa se, joka uskoo karmaan, kun hänen pitäisi toista auttaa.

Vastaus. Se on häneltä sangen ajattelemattomasti tehty, sillä se edellyttää, että hän tietää tuon toisen ihmisen karman. Jos hän sen tietää ja siis osaa nähdä hänen kehityksensä kulun läpi elämien eikä sen nojalla sekotu toisen karmaan, on hänellä tietysti siihen syynsä. Mutta niin kauan

kuin ihminen ei näe syitä, on hänen velvollisuutensa aina menetellä sisäisen rakkauden äänen, omantunnon mukaan. Se on ainoa johtotähti elämässä. Mutta jos sydän on kylmä, jos ihminen ei tunne minkäänlaista säälin tunteita, niin miksikä hän silloin valehtelisi? Tunnustakoon hän silloin rehellisesti itselleen olevansa säälimätön js syntinen ja koettakoon kasvaa paremmaksi. Mutta harvoin on sellaisia tapauksia. Tavallisesti on elämässä niin, että jos ihminen kuuntelee omaatuntoaan, niin se häntä käskee auttamaan ja rakastamaan.

Kysymys. Sitooko karma ihmisen tähän tähteen, onko se tarpeeksi voimakas pidättämään häntä tämän maapallon piirissä?

Vastaus. Epäilemättä. Siitä olen vakuutettu. Voi olla kaunista ajatella, niinkuin kirjailija Cam. Flammarion tekee, että kuollessani ponnahdan Mars-tähteen tai liitelen läpi avaruuksien. Mutta tämä on vain kaunista viatonta haaveilua eikä todellisuutta. Maailma on lakisiteinen. Jos me tahtoisimme tästä maapallosta siirtyä esim. Venukseen, niin meidän pitäisi olla itsetietoisia korkeammilla tasoilla ja osata käyttää korkeampia ruumiitamme. Fyysillisessä ruumiissamme emme pääse pois maan pinnalta. Emme myöskään pääse astraliruumiissa. Astralitaso on määrätty piiri, tosin paljon laajempi kuin fyysillinen ilmakehä. mutta kuitenkin rajotettu. Sen ulkopuolelle ei pääse astraliruumis. Jos ihminen osaa itsetietoisesti käyttää mentaliruumistaan, voi hän päästä kauemmaksi, sillä mentaliaine täyttää koko aurinkokunnan. Koko kolminaismaailma on paikallinen ja aineellinen.

Mutta vaikka ihminen olisi tullut itsetietoiseksi tämän kolminaismaailman yläpuolella n. s. buddhisessa ruumiissa, niin hän on vielä sidottu tähän maapalloon, kunnes hän vapautuu kaikista sen prinsipeista, kaikista sen tasoista. Silloin hän voi, jos hän tahtoo, siirtyä toiseen planettaan. Mutta näin vapaa voi olla ainoastaan korkea Mestari. Tavalliset ihmiset ja opetuslapsetkin ovat sidotut tähän maailmaan, kunnes he ovat oppineet sen läksyn, joka tällä maalla on opetettavana. Turha olisi koululunoppilaan siirtyä koulustaan johonkin toiseen samanlaiseen, ennenkuin hän on käynyt koulunsa läpi, jollei siihen ole mitään ulkonaista syytä.

Vielä toisella esimerkillä tulee suhde selvemmäksi. Mikä isä tai äiti panisi lapsensa toiseen perheeseen eikä itse tahtoisi niitä kasvattaa? Vasta silloin kun lapset ovat saaneet sen opin, minkä vanhemmat heille voivat antaa, siirtyvät he pois kodistaan ja perustavat omat perheensä. Samalla tavalla olisi meidän planettahenkemme järjetön, jos hän heittäisi meidät ulos tästä omasta perhetarhastaan jonkun toisen planettahengen kasvatettaviksi. Eivätkä olosuhteet meidän aurinkokuntamme tähdissäkään ole samanlaiset. Ne jotka saattavat käydä muissa tähdissä, kertovat, että Jupiterissa, Venuksessa y. m. olot ovat sangen erilaiset kuin täällä. Niissä on aivan erilaisia kehitysjärjestelmiä, niin että jos joku meikäläisistä yht'äkkiä paiskattaisiin esim. Jupiteriin, olisi hän siellä niinkuin sudenkorento perhosten parissa tai ehkä niinkuin käärme muurahaispesässä eikä tulisi ollenkaan sieluna toimeen. Kaunista on haaveilla vierailuista muilla planetoilla, mutta ihminen ei ole vielä mikään vapaa liitelevä enkeli vaan hänellä on vielä edessään pitkä vakava ja vaikea taival.

Kysymys. Minusta ei ole niinkään erinomaista aina tulla takaisin tähän samaan maahan. Hengellä ei ole ulottuvaisuutta, voisihan se yhtä hyvin elää muuallakin kuin täällä.

Vastaus. Ihminen voi kyllä kadehtia korkeampia olentoja ja kysyä itsekseen: miksen minä ole tuon enkelin vaatteissa? Voiko hän silti muuttaa tilaansa? Ei, luonto ei häntä kuuntele, vaikka hän soisi olonsa toisenlaiseksi. Eikä ihmissielu vanhemmaksi tultuaan olekaan niin perso muuanne muuttamaan. Tämä maa on kyllä hänelle hyvä koetuspaikaksi ja asuinsijaksi.

Kysymys. Mutta millä voidaan todistaa teosofis-salatieteellinen karma-oppi? Hermetinen veljeskunta, joka myös on salatieteellinen veljeskunta, sanoo, että yhtä hyvin kuin me tässä olemme tulleet kivikunnasta kasvikuntaan ja kasvikunnasta ihmiskuntaan ja „astralivalo" eli alempi ymmärrys meissä on hiukan herännyt, yhtä hyvin me täältä taas voimme mennä kehittymään toiseen „Isän kotiin", niinkuin Jeesus sanoi. Kun me kerran olemme tulleet ihmisiksi, on meidän kehityksemme tällä pallolla loppu.

Vastaus. Minä en tietysti voi tässä „todistaa" karmaa oikeaksi. Jokainen todistakoon sen itselleen. Ensin päätelköön hän, mikä on järkevämpi. Tietysti totuus ei voi olla kahdella lailla. Luonnon laki ei voi olla tänään yksi, huomenna toinen. Ei yksi tietäjä voi sanoa: „ihminen syntyy ainoastaan yhden kerran" ja toinen tietäjä: „ihminen syntyy monta kertaa". Molemmat eivät voi olla todellisia tietäjiä. Jos ne jotka tietävät, sanovat jotakin näistä laeista, niin eivät tietämättömät voi sanoa muuta kuin: „niin kaiketi on". Kysymys on siis vain, mitä ne ihmiset sanovat, jotka tietävät.

Jos silloin todellisilta tietäjiltä kysytään, niin he sanovat: „Luonnon laki näkyy olevan, että ihminen syntyy monta kertaa tähän maahan. Hyvin harvoin tapahtuu siitä poikkeus ja ainoastaan silloin, kun ihminen on kehittynyt määrättyyn kohtaan asti". Myöskin on otettava huomioon, ettei maapallomme ole ainoa pallo, jossa me kaikki kehitymme. Se on yksi seitsemästä pallosta. Maapallo on neljäs järjestyksessä, niin että tavallaan ihmiskunnan historia on siirtymistä toisesta tähdestä toiseen. Me olemme eläneet kolmella pallolla ja vielä on kolme jälellä. Niistä on yksi eetteritasolla, yksi astrali- ja yksi mentalitasolla. Ihmiskunnan kehitys tapahtuu järjestänsä määrätyillä planetoilla eikä sikin sokin. Näkyväiset ja tunnetut planetat eivät kuulu lainkaan meidän kehitysjärjestelmäämme vaan kuuluvat eri ketjuihin. [1])

Vielä tahdon kajota yhteen asiaan. Mitä ovat salaiset veljeskunnat? Todellinen „salainen veljeskunta" ei ole mielivaltainen liitto, vaan siihen kuuluvat kaikki ihmiset, jotka ovat kehittyneet määrätylle asteelle. Ihminen tekee itsensä tämän veljeskunnan jäseneksi. Ei kukaan voi kieltää ketään kuulumasta tähän veljeskuntaan, joka vain on siihen kypsynyt. Se on olemassa näkymättömillä tasoilla kolminaismaailman yläpuolella. Ne ihmiset, jotka siihen kuuluvat, ovat läpikäyneet ainakin ensimäisen vihkimyksen ja tulleet itsetietoisiksi buddhisella tasolla.

Nyt on toisia veljeskuntia, jotka ovat tämän Suuren Veljeskunnan haaroja. Joku ihminen on esim. läpikäynyt yhden vihkimyksen ja tulee maailmaan, perustaa määrätyn piirin ja ilmottaa sille joogajärjestelmän, jolla voidaan puhdistaa hienompia ruumiita. Hän ei tietysti voi johtaa oppilaitaan kauemmaksi kuin hän itse on. Mutta se veljeskunta, josta teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan, ei ole mikään ihmisten säätämä

[1]) Katso kirjaa „Enkelein lankeemus".

yhdyskunta vaan luonnon tosiasia. Kun ihminen liikkuu itsetietoisesti Veljesrakkauden (Buddhin) tasolla, alkaa hänen jumalallinen kehityksensä. Kristus on hänessä syntynyt ja hän kulkee eteenpäin todellista salaista tietä Mestariutta kohti. Sitä ennen hänellä voi olla astralisia aisteja. Hän voi olla mediumi, selvänäkijä, salatieteilijä johonkin määrin j. n. e., mutta hän ei silti kuulu Veljeskuntaan.

Hermetinen veljeskunta voi kyllä olla jonkun „vihityn" johtama, mutta hyvin mahdollisesti nuo „vihityt" ovat sellaisia, joissa on ainoastaan herännyt muutamia astralisia aisteja. Täällä Europassa on kyllä niitä „salaisia veljeskuntia", jotka opettavat, mitenkä ihminen voi jättää fyysillisen ruumiinsa ja kulkea ympäri astralisesti. Mutta Salainen Veljeskunta ei ole vain astralinen, eikä se, joka ainoastaan astralisesti on tietoinen, vielä voi jälleensyntymisestä ja karmasta mitään tietää. Kun siis „hermetinen veljeskunta" puhuu karmasta ja jälleensyntymisestä, on se pelkkää aateskelua, spekulatsionia, arvelua eikä *tietoa*.

Kysymys. Vielä pyytäisin kysyä: miksei kristinkirkko ole omistanut tätä tärkeätä karman-oppia?

Vastaus. Keskiajan alussa tapahtui, että joku keksi helvetin olevan ikuisesti kestävän ja siitä on johtunut kaikki tietämättömyys. Kun kirkon johtajat olivat päästäneet itsekkäisyyden vaikuttamaan, niin hävisi kaikki hyvä tieto. Keksittiin, että raamatussa puhuttiin „ikuisesta tulesta". Tuli kyllä onkin ikuinen, s. o. astralitason puhdistava tuli kestää yhtä kauan kuin maapallon elämä, mutta ihmisyksilö ei siinä ikuisesti viivähdä vaan nousee puhdistuneena ylös taivaaseen. Kun joku sairasmielinen munkki oli keksinyt, että ihminen joutuu ikuiseen piinaan, niin tämä oppi levisi salamannopeasti tietämättömiin joukkoihin.

Tähän päättyi keskustelu, koska aika jo oli sangen myöhäiseksi mennyt. Kaikki lausuivat kiitollisuutensa sekä kysymysten tekijää että vastaajaa kohtaan opettavan keskustelun johdosta.

Muistutus. Että ylläoleva totisesti on ollut Jeesuksenkin oppi „ikuisesta tulesta", näkyy Markuksen 9 luvun lopusta: „Jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu. Sillä jokainen ihminen on tulella suolattava. Suola on hyvä, mutta jos suola tulee mauttomaksi, millä sen maustatte? Olkoon teillä suola itsessänne ja pitäkää rauha keskenänne". (Uusimman raamatunkäännöksen mukaan).

Nyt on huomattava, että kaikkien raamatunkriitikkojen mukaan Markuksen evankeliumi sisältää kaikkein vanhimman traditsionin. Tässä on selvästi sanottu se tosiasia, että jokaisen ihmisen pitää käydä puhdistuksen tulen läpi ja että Jeesuksen oikeat opetuslapset vapaaehtoisesti käyvät sen läpi jo maallisessa elämässään. Useissa käsikirjotuksissa puhutaankin tässä kohdin *uhrista*, joka on suolalla suolattava. Muuten Jeesuksen sanat madosta ja sammumattomasta tulesta ovat otetut Jesaijan kirjan viimeisestä värsystä, jossa kerrotaan, kuinka „uuden Jerusalemin asukkaat" menevät ulos „katselemaan *niiden ihmisten raatoja*, jotka (ihmiset) minua vastaan syntiä tekivät; sillä ei heidän matonsa pidä kuoleman eikä heidän tulensa sammuman, ja heidän pitää kaikelle lihalle kauhistukseksi oleman". Jos ihmisessä ei olisi mitään muuta kuin „raato" s. o. fyysillinen ruumis ja astralinen, niin tuli hänet kokonaan kuluttaisi loppuun. Nyt sitävastoin hänen kuolematon osansa nousee „toisen kuoleman" jälkeen ylös aikakautiseen rauhaan ja lepoon. Näin ymmärrettynä saatamme käsittää, miksi vapautuneille hengille ei ole mikään kauhistus kat-

sella luonnon armiasta puhdistustulta vaan että ainoastaan „lihan ihminen“ kauhistuu nähdessään „Jumalan tuomion“, nähdessään, että jokainen rikkomus on maksettava takaisin viimeiseen ropoon asti. Mutta kun viimeinen ropo on maksettu, silloin myös vangittu pääsee ulos „tornista“. (Luuk. 12: 59). — Kuinka kiihkeästi iskettiin kiinni kaikkiin vertauskuvallisiin lauseisiin, joita voitiin selittää „ikuista piinaa“ koskeviksi, näkyy siitä, että näitä lauseita perästäpäin lisättiin moneen sellaiseenkin kohtaan, missä niitä ei alkuaan ollut. Meidän uusin käännöksemme on koettanut karsia pahimpia lisäyksiä esim. Mark. luku 9 vv. 44 ja 46, v. 45 viimeiset sanat y. m.

V. H. V.

ÄÄNETÖN ÄÄNI.

Päivästä päivään, vuodesta vuoteen, soi sivullani Äänetön Ääni.
Kaihoten, kutsuen, vetäen, vaatien,
Kutsuen, niinkuin äiti rannalla seisoen kutsuu lastaan mi' yöhyen helmaan häipyi,
Pettävälle permannolle,
Ilkkuvalle iljanteelle,
Tähtiä tavottaessaan.
— „Tule lapsi, äitis huutaa!
Älä kulje kauemmaksi!“ —
Kuulee lapsi eikä käänny,
Havaitseepi eikä heitä
Vaellustaan vaarallista,
Taivalta tietymätöntä.

* * *

Heräsin kerran kesäisnä yönä ja kuulin puutarhasta avatun ikkunan alta satakielen laskevan liverryksiään. Se lauloi, se lauloi, niinkuin rintansa olisi pakahtua ollut sanomattomasta kaihosta. Enkä minä voinut enää maata, sydämeni vastasi säveleeseen, hiivin ulos ja astelin paljain jaloin kastehelmeistä ruohikkoa. Ja aurinko oli juuri nousemaisillaan, itäinen taivaanranta kajasti valoisana, hehkuvana, ennustaen päivän kultaista kehrää. Koko luonto seisoi liikkumattomana, hartaasti odottavana, ja satakieli yksin lauloi.

Silloin sieluuni nousivat mahtavina maininkeina kesän, nuoruuden, terveyden, vapauden, onnen, voimat ja olisin tahtonut sulkea syliini koko jumalallisen luonnon suuressa riemussani.

Mutta satakielen laulu vaikeni ja kylmä viima puhalsi ja kylän koirat heräsivät haukkumaan ja lumous oli poissa. Ja minusta tuntui, että kaikki muu oli ollut pettävää ja katoovaista ja satakielen ääretön kaipauksen sävel ainoa todellinen — eikä se lintu sen koommin ole minulle sillä tavalla laulanut.

Mutta nyt aikojen päästä tuntuu, niinkuin se ei olisikaan ollut mikään tavallinen lintu vaan näkymätön henki, joka silloin lensi sisääni, otti asuntonsa rintaani, teki siihen pesänsä ja laulaa siellä yhä niinkuin sinä aamuna. Ja minä tiedän, mitä se ääni tahtoisi: se tahtoisi laulaa minut irti kaikesta kiintymyksestä maallisiin kappaleisiin ja kääntää kaikki ajatukseni Korkeimman puoleen ainaiseen ylistykseen ja palvelukseen. Mutta tämä ruumistajunta, joka on ansaittu asuntoni, vastaa voimattomana „en jaksa, en jaksa“ ja riippuu kiinni haihtuvaisissa.

Oi Elämä, kelvottomille sinä lahjasi tuhlaat!
Mutta tyhjentymätön on lähteesi, Ikiolevainen.
Oi maa, kehnosti me tehtävämme täytämme sinun povellasi,
Mutta rajaton on kärsivällisyytesi, suuri Äiti, ja korkea niinkuin taivas armahtavaisuutesi.

Äänetön ääni, ystävistä parhain, auttajista ainoa. Etkö konsanaan väsy etkä väisty? Kaikkialle seuraat sinä, maailman markkinahumuun ja toraan ja suruttomuuden teille.

Itse koskaan saastumatta, itse koskaan alentumatta moittimaan ja vaikeroimaan vaan aina yhtä lempeänä, yhtä rohkaisevana, nostavana, ylentävänä.

Minä makaan maassa niinkuin pölkky avuttomana ja kuulen sinun kertovan siitä maasta, missä autuus asuu eikä aurinko koskaan laske, missä rakkaus ja rauha hallitsevat eikä tuskan ääntä tunneta.

Mutta jäsentäkään en liikuta lähteäkseni kulkemaan tätä luvattua maata kohti, joka kaukaisuudessa kangastaa. Eikä kukaan muu voi kulkea sitä matkaa puolestani, jollen itse tahdo jalkojani käyttää. Jollen itse tahdo nousta ja päättävästi tallata niitä petollisia lakastuvia ruusuja, joita Elämä on tielleni koetteeksi heittänyt.

Kuinka kauan sinä huudat, Äänetön Ääni, joka olet kaikkia maailman ääniä ihanampi ja lempeämpi ja kuitenkin kaikkein vähimmin toteltu ja rakastettu. Jos minä sinua koetan tukahuttaa, niin sinä kajahdat vastaani kaikkialta, lapsen naurusta, ystävän katseesta, vanhuksen vakavista sanoista. En voi sua paeta minnekään, sinä seuraat kaikkialle,

sillä sinä olet osa omaa itseäni — korkein osa. Ja tiedänhän minä, että sinä äänetön, näkymätön, selittämätön ääni olet kaikkia maailman voimia vahvempi, että sinä vuoretkin siirtää voit ja johtaa kansakuntia niinkuin tuuli heinäsirkkaparvia, ja tiedän sen, etten koskaan tule sinua voittamaan enkä tukahuttamaan vaan että minun kerran, kerran kuitenkin täytyy sinulle alistua, kokonansa kaikkinensa — mutta sittenkin yhä katselen ruumisluontoani ja tahtoisin samalla *sitä* palvella, sitä, jonka tiedän harhojen herättäjäksi, tyhjäksi, ontoksi koteloksi. Kahleet henkeä sitovat eivätkä murru niin kauan kuin se itse niitä — rakastaa. Sillä se on tietämätön ja pelkää tietoa ja ajatusta.

Mutta minä rukoilen sinua, Äänetön Ääni, Kaikkeushengen kaiku! Älä väsy, älä lakkaa laulamasta kaihovirttäsi paremman puolesta, ehkä kuitenkin tästä varjosta vielä voisi syntyä uusi ihminen, parempi ja todellisempi. Jos sinä poistut, niin jään yksin ja Kuolema kulkee vierelläni, se alinomainen kuolon-elämä, joka jäytää lihaa ja luita ja kuluttaa hengen voimia, kunnes lyö Ajan ankara tuntikello ja Otollinen Hetki on mennyt.

Oi kuule, sinä et vastaa, oletko jo jättänyt, minne olet paennut, ystävä, johtaja, valtias, herra. Minä arvaan: — sinä et usko minun totisesti kaipaavan sinua, vaikka huulillani huudankin. Sinä tahdot, että *etsisin* sinua, työssä ja totuudessa. Sinua en voi käskeä enkä komentaa, ainoastaan totella ja palvella. Sinä tulet ja menet, kuinka itse tahdot, niinkuin tuulenhenkäys.

Vaikene sieluni, ole hiljaa ja odota!

V—ö.

DHAMMAPADA.

BUDDHANOPIN TIE.

XX.

Tie.

273. Paras teistä on kahdeksankertainen; paras totuuksista neljä sanaa; [1]) paras hyveistä himottomuus; paras ihmisistä se, jolla on silmät nähdä.

---

[1]) Katso „Buddhalainen katkismus" kys:t 121 ja 126.

274. Tämä on tie, ei ole muita, jotka johtaisivat järjen puhdistumiseen. Jatka tätä tietä! Tämä [1]) saattaa Maaran (kiusaajan) hämmennykseen.

275. Jos jatkat tätä tietä, niin teet kärsimyksestä lopun. Minä saarnasin tästä tiestä, kun olin käsittänyt ohdakkeitten poistamisen.

276. Sinun itsesi täytyy ponnistaa. Buddhat ovat ainoastaan saarnaajia. Ajatteleva, joka astuu tielle, vapautuu Maaran orjuudesta.

277. „Kaikki luotu katoaa" — joka tämän tuntee ja näkee, tulee tuskassa tunteettomaksi; tämä on puhtauden tie.

278. „Kaikki luotu on surua ja tuskaa" — joka tämän näkee, tulee tuskassa tunteettomaksi; tämä tie vie puhtauteen.

279. „Kaikki muodot ovat epätodellisia" — joka tämän tuntee ja näkee, tulee tuskassa tunteettomaksi; tämä tie vie puhtauteen.

280. Se joka ei nouse, kun on aika nousta — joka vaikka hän on nuori ja vahva, on täynnä velttoutta ja jonka tahto ja ajatus on heikko — sellainen laiska ja toimeton ihminen ei löydä tiedon tietä.

281. Puhettaan valvoen, mielessään hillittynä, ihminen älköön koskaan ruumiillansa tehkö mitään väärää. Pitäköön ihminen vain nämä kolme toiminnan tietä selvänä, niin hän saavuttaa sen tiedon, jota viisaat opettavat.

282. Harrastuksesta syntyy tieto, harrastuksen puutteesta katoo tieto; joka tuntee nämä kaksi tietä, voittamisen ja menettämisen, hän pitäköön vaarin, että tietonsa kasvaa.

283. Hakkaa maahan koko (himojen) metsä [2]) eikä ainoastaan yksi puu! Vaara väijyy metsässä. Kun olet hakannut maahan sekä metsän että viidakon, silloin, bhikshu, olet vapaa metsästä ja himoista.

284. Niin kauan kuin miehen pieninkin himo naisen puoleen ei ole hävitetty, niin kauan on hänen mielensä vangittu, niinkuin vasikka, joka imee emäänsä, on sidottu.

285. Leikkaa pois itserakkaus, niinkuin lakastuneen lootoskukan, omalla kädelläsi.

286. „Täällä asun sade-ajalla, täällä talvella ja kesällä" — näin arvelee tyhmä eikä muista kuolemaa.

---

[1]) Nim. tällä tiellä kulkeminen.

[2]) Palinkielessä merkitsee sama sana sekä metsää että himoa.

Suom.

287. Tuoni tulee ja viepi ihmisen, jota kunnioitetaan lasten ja rikkauksien tähden, mutta jonka ajatukset ovat hajalla, viepi hänet niinkuin tulvavirta nukkuvan kylän.

288. Pojista ei ole apua eikä isästä eikä muista sukulaisista; ei ole mitään apua heimolaisista sille, johon Tuoni on tarttunut.

289. Viisas ja hyvin käyttäytyvä ihminen, joka tuntee tämän merkityksen, raivatkoon nopeasti tiensä Nirvaanaan.

SYDÄMEN SANOJA.

Etsi yhteyttä Korkeimman kanssa hiljaisessa rukouksessa ja aavistamattoman suuri on oleva saavutuksesi.

Älä koeta ajatuksellasi ymmärtää Jumalata vaan korota kaipauksesi Hänen puoleensa. Ihminen on kerran käsittävä Jumalan, Hän ilmaantuu ikävöivälle.

Älä unohda omaa oikeata Itseäsi, se on isäsi ja äitisi.

Totinen viisaus tulee ylhäältä mietinnän hetkenä.

Alempien maailmoiden värähtelyt ovat tuskallisia sille, joka tahtoo elää hengen maailmassa; sentähden tee ruumiisi korkeammille vaikutuksille vastaanottavaiseksi.

Jos kärsit alakuloisuutta, koeta kumminkin toimia niin, että ilahutat jotakin toista ihmistä. Toisen ilo täyttää sydämesi rauhalla.

Näe Jumala lähimäisessäsi, niin moittimisen halu sinusta pakenee. Puhdista ajatuksesi ja mielikuvituksesi. Jos epäpuhtaus niihin pääsee, on lankeemus lähellä.

Mitä on taide? Muodon antamista korkeimmalle, mikä on sisässämme, ja sen katselemista oman luontomme syvyydessä.

Ole taiteilija ajatuksissasi ja unelmissasi. Etsi ihannetta kaikkialta.

Agnes Gluud.

MRS. ANNIE BESANT SUKUPUOLIKYSYMYKSESTÄ.

Kirjelmässä T. S:n jäsenille presidentti lausuu sukupuolikysymyksestä seuraavat sanat.

„Salatieteelliseltä kannalta edustaa sukupuolen kaksinaisuus maailmankaikkeuden peruskaksinaisuutta. Muinoin oli yksityinen ihmisolentokin kaksineuvoinen, niinkuin vielä muutamat kasvi- ja eläinmuodot ovat. Ihmiskunnan jakauminen kahteen sukupuoleen, joista aina kussakin ihmisessä yksi on etu-alalla ja toinen kehkiämätön, on ainoastaan aikakautinen järjestelmä toisiansa täydentävien [1]) ominaisuuksien kehittämistä varten, jotka ominaisuudet eivät helposti yhtaikaa voisi kehittyä samassa henkilössä. Koska siis eristys oli välttämätön, mutta molempien sukupuoliainesten myötävaikutus oli tarpeen suvun jatkumista varten, niin sukuvietti, joka vetää eristetyt puolet yhteen, tuli välttämättömäksi tekijäksi ihmiskunnan ylläpitämiseksi. Tämän tarkotuksen täyttäminen on sen luonnollinen tehtävä ja kaikki muu sukuvietin käyttö on luonnoton ja vahingollinen. Eläinkunnassa ei se olekaan eksynyt pois oikeasta tehtävästään. Mutta ihmiskunnassa, jossa ajatus astuu toimintaan ja muoto ja mielikuvitus tulee eläväksi, on sukuvietti kehittynyt säännöttömästi ja sen oikea tehtävä on tullut sivuasiaksi. Sen pitäisi vetää yhteen mies ja nainen puhtaiden ruumisten luomiseksi maahan tuleville sieluille ja siten auttaa pysyväisesti kiinnittämään yhteen kaksi elämää, jotka molemmat toisilleen ovat täydennyksinä tarpeen; tätä yhdistystä ja järjestettyä kotielämää tarvitaan myöskin pienokaisten kasvattamiseksi ja suojelemiseksi heidän ollessaan avuttomuuden tilassa. Mutta hillittömän tyydyttämisen kautta, sekä avioliitossa että sen ulkopuolella, on vietti kasvanut mahtavaksi himoksi, joka ainoastaan etsii nautintoa. Sen ainoa oikea käyttö, sen *ainoa* luonnollinen ja luvallinen tehtävä on unohtunut; suuri luomisvoima on alentunut nautinnon palvelijaksi, ja tämä on tuottanut välttämättömän koston luonnon puolelta. Yhteiskunta on täynnä tauteja, jotka suoranaisesti tai välillisesti johtuvat luomiskyvyn yleisestä väärinkäytöstä. Merkillisen nurinkurisuuden kautta pidetään pidättyväisyyttä luonnottomana eikä

[1]) Siis näennäisesti vastakkaisten. Suom.

luonnollisena, ja sukuvietin alituisen tyydyttämisen tarvetta pidetään normaalina, eikä, niinkuin asia on, luonnottomasti kehittyneenä yleisen liiallisuuden kautta. Lääkärit tietävät, mitä kärsimystä ja kurjuutta avioliiton turvissa tuottaa hillitön sukupuoliyhteys; kun lääkärit joutuvat tekemisiin naimattomien miesten voimakkaan sukuhimon kanssa, kehottavat he heitä turvautumaan katunaisiin ja lisäävät siten paheen perinnöllisyyttä. Turhaan koettavat valtiomiehet säätämällä „tarttuvien tautien lakeja" vähentää sekä miesten että naisten kesken leviävää turmiota. Yksinäisyydessä harjotettu pahe leviää yhä enemmän ja on hirvittävänä vaarana, joka aina on koulunopettajien silmien edessä ja jota vastaan he turhaan koettavat taistella.

Sellainen on ihmiskunnan tila tätä nykyä, ja tähän tilaan — joka on sivistyselämän suurimman kurjuuden ja rikollisuuden juurena — salatieteellä on vain yksi apukeino: sukuvietin palauttaminen oikealle sijalleen, siten että sukupuolisiveys vähitellen kohotetaan, siten että selitetään: sen ainoa oikeakäyttö on oleva luomistyö, sen käyttäminen aistilliseen nautintoon on epäsiveellistä ja luonnotonta, ja nykyisestä aistillisuudestaan voidaan ihmiskunta kohottaa ainoastaan itsehillinnän kautta. Arvattavasti tätä katsantokantaa ei mielellään ota vastaan se yhteiskunta, joka perinnäisesti on nautinnonhaluinen, mutta salatieteellinen siveys on korkeampi ja ankarampi kuin maailman siveys. Se katsoo todellisuuksia eikä säännönmukaisuuksia ja pitää hillittömyyttä avioliiton piirissä yhtä alentavana sekä sielulle että ruumiille kuin yhteiselämää avioliiton ulkopuolella, vaikka edellinen, ollen yksiavioista, on vähemmin turmioksi molemmille.

Sentähden salatiede tuomitsee vääriksi „uus-Malthusilaiset menettelyt" [1]), koska ne ovat omiansa sukuhimoa lujittamaan; se tuomitsee vääräksi lääkärien nuorille miehille antaman neuvon noudattamaan „luonnollisia viettejään"; se tuomitsee itsesaastutuksen, vaikka se onkin vähemmän vahingollinen kuin prostitutsioni; kaikki tämä on sekä miehelle että naiselle alentavaa ja arvotonta. Se kehottaa ihmistä itsehillinnän avulla nousemaan ylös sitä rinnettä, josta hän on luisunut alas himollisuutensa kautta, kunnes hänen luonnokseen tulee tyytyväisyys eikä tyydytyksen tarve.

Minä en tahdo pakottaa näitä mielipiteitä Teosofiselle Seuralle, sillä jokaisella jäsenellä on vapaus muodostaa oma

[1]) Sikiämisen keinotekoiset ehkäisemiset.

käsityksensä sukupuolikysymyksestä niinkuin muistakin kysymyksistä, ja keskinäinen arvonanto eikä hurja haukkuminen on oleva kaikkien jäsenten kunnianasia tämänkin asian suhteen, joka on nykyisen ihmiskunnan vaikein kysymys. Minä puhun tässä salatieteilijänä. „Joka on valmis vastaanottamaan, hän kuulkoon."

KIRJALLISUUTTA.

Emanuel Swedenborg: *Elämän oppi* uutta Jerusalemia varten. Latinankielisestä alkuteoksesta suomentanut ja Swedenborgin elämäkerralla varustanut C. G. Swan. Helsinki 1908, Yrjö Weilin. Tämä on huomattava suomennos. Monta vuotta on ollut suomen kielellä luettavana Matter'in tekemä Swedenborgin elämäkerta, mutta tämä „Elämän oppi" on tietääksemme ensimäinen suomennos Swedenborgin omista kirjotuksista. Se antaa hyvän kuvan Swedenborgin kirjotus- ja ajatustavasta ja hänen oppinsa siveellis-käytännöllisestä puolesta, ollen kymmenen käskyn selvittely henkisesti eli esoterisesti. Ei kukaan teosofi voine muuta kuin suurimmalla mielihyvällä tutustua tuon suuren ruotsalaisen näkijän ja astralis-mentalisessa maailmassa vaeltajan omaan kirjotukseen. Emme sentähden pidä tarpeellisena tässä kertoa kirjan sisällyksestä. Suomentaja on sen varustanut esipuheella ja loppulauseella. Esipuheessa hän kertoo lyhyesti S:n elämäkerran ja muutamien muiden S:n teosten sisällön, mutta teosofismielistä lukijaa loukkaa hänen alituisesti toistuva puheensa S:n haaveellisuudesta j. n. e. Koska meidän lyhytnäköinen ja rikkiviisas aikamme oppii kunnioittamaan tosi tietona semmoistakin tietoa, joka ulottuu tavallisten ihmisten tieteellisen näköpiirin toiselle puolelle? Kirjan hinta on Smk. 2: — ja voidaan tilata Teos. Kirjakaupasta ja Kustannusliikkeestä, Helsinki.

Victor Hugo Vickström: *Pappisvallan pirunpalvelus.* Suomennos. Helsinki, Vihtori Kosonen. Tämä kirja ei ole ollenkaan niin pelottava kuin sen suomalaisesta nimestä päättäen odottaisi. Sen alkuperäinen nimi kuuluukin „Prästväldets satanism", joka kaikuu melkoisesti „sivistyneemmältä". Itse asiassa kirja on tunnetun ruotsalaisen kaunokirjailijan tekemä ja sangen taidokkaasti, vaikka paikotellen hyvinkin rohkeasti kirjotettu. Sen tekijä ei ole mikään „näkijä" eikä siis „haaveilija". Materialistitkin saattavat pahoin voimatta tutustua hänen mietteihinsä. Kuitenkaan hän ei ole materialisti. Hän uskoo Jumalaan! Mutta ei tuohon pirulliseen jumalaan, joka ihmisiä piinaa ja pelottaa, vaan ikihyvään ja ikijaloon Isään, josta Jeesus puhui. Se on siis kirja, jonka teosofi lukee mielensä virkistykseksi. Eikä se ole hinnalla pilattu: Smk. 1: —.

Asa Jalas: *Venäjän valta tositapausten valossa.* Otteita Venäjän historiasta Aleksanteri I ajoilta meidän päiviimme. Helsinki 1908, Kustannusliike Tarmo. Selaillessaan tätä kirjaa hämmästyy ja kauhistuu. Siinä ei kerrota kauniita eikä „ylösrakentavia" juttuja. Siitä saa vain

tietää, kuinka raaka ja paha tämä meidän vanha, materialistinen maailmamme on. Kertomukset koskevat Venäjän oloja, mutta eiköhän samansuuntaista voisi kertoa kaikista maista ja kaikilta ajoilta? Yksipuoliselta näyttää kohdistaa katseensa kauheuksiin vain — sillä onhan kaikkialla hyvääkin? Ja jos Venäjällä on enemmän pimeyttä kuin muualla, niin kai siellä on enemmän valkeuttakin. Yksilönkin suhteen on niin, että jos ei hänessä ole pahaa, niin eipä ole juuri hyvääkään. Kysymys ei olekkaan siitä, ettei pahaa pitäisi tuntea, vaan siitä, että hyvä pysyisi herrana, paha palvelijana. Tämä nyt ei aina tapahdu yksilössä enemmän kuin valtiossakaan, mutta siihen suuntaan kehitys varmasti vie. Emme suosittele kirjaa, jonka hinta muuten on vain Smk. 2; —, heikkohermoisille luettavaksi, mutta ne jotka ovat optimismistaan varmoja, kyllä senkin kestävät.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA.

Toimitus vastaa kirjallisesti tehtyihin kysymyksiin.

147 Kysymys. M. K. Koska kerran teidän taholtanne on sanottu, että avioliitto on miehen ja naisen välinen sielullinen sopusointu, niin eikö „vihkiminen" y. m. s. uskonnolliset menot ole sitä vanhaa kirkollista materialismia? Kuitenkin Annie Besant puolustaa vihkimistä (kts. Kristinuskon salainen puoli, siv. 195). Hän on niin syventynyt henkiseen elämään, että katsoo asioita omalta, mystilliseltä kannaltaan, enkä voi sanoa, että hän olisi väärässä. Mutta eikö jokapäiväisen yhteiskunnan kannalta esim. sivili-avioliitto olisi parempi ja kehittävämpi kuin kirkolliset kaavat, joissa naisen arvoakin alennetaan?

Vastaus. Ymmärrän hyvin kysyjän epäilyksiä, koska asioita voi katsoa monelta kannalta. Yllämainitussa kirjassaan Annie Besant katsoo asioita kristinuskon kannalta. Kun hän kirjottaa hindulaisille tai buddhalaisille tai muunlaisille „pakanoille" hän taas katsoo asioita heidän kannaltaan ja näyttää heille, mitä hyvää heidän uskonnossaan on. Teosofin ja salatieteilijän tehtävä on juuri tällä tavalla kaivaa esille joka uskonnosta alkuperäinen salattu viisaus. Nyt tiedämme, että kristikunnassa aina on pidetty ainoana jumalallisena asetuksena elinkautinen avioliitto yhden miehen ja yhden naisen välillä. Kaikki muu on tältä puhtaalta kristilliseltä kannalta „syntiä". Syntiä on prostitutsioni, syntiä on monia-vioisuus ja aviorikos. Eikö siis ole luonnollista, että on tahdottu erityisillä juhlamenoilla terottaa ihmisten mieliin, kuinka pyhä ja ylevä on oleva se liitto, johon kaksi lupautuvat? Tältä kannalta katsoen en näe „vihkimisessä" mitään rumaa tai alentavaa. Tosin niitä sanoja, joita käytetään, voisi muuttaa hieman „uudenaikaisemmiksi" ja „vapaammiksi", koska niiden salaista merkitystä ei kuitenkaan enää muisteta eikä ymmärretä. Mutta en silti tahdo tuomita „vääräksi" siviliavioliittoa, niin, en sitäkään liittoa, jossa ei ole mitään menoja käytetty. Päinvastoin: on mielestäni suotava, että semmoisiakin otetaan käytäntöön, että ihmiset ovat tilaisuudessa noudattamaan sisäisiä omantunnonkäskyjä. Liiton pyhyys riippuu kuitenkin viime kädessä asianomaisista henkilöistä itsestään. Uskonpa

niinkin, että tulevaisuudessa, kun teosofinen uskonto on läpitunkenut kaikkien kansojen henkisen elämän, kohtelemme samalla kunnioituksella ihmistä, joka esim. muhamettilaisten tapaan elää moniavioisuudessa, kuin sitä, joka kristittyjen tapaan elää yksiavioisuudessa. Ainoa mitä ei suvaita, on epärehellisyys, ulkokultaisuus, petos, sorto. Mies, joka käyttää „huonoja" naisia salaa, on silloin ala-arvoisempi kuin mies, jolla on esim. kaksi vaimoa julkisesti.

148 Kysymys. X. Onko totuuden tieto henkimaailman asioissa ihmiskunnalle hyödyksi vai vahingoksi?

Vastaus. Hyödyksi.

149 Kysymys. X. Kumpi on parempi: jos henkilö päästyään totuuteen salaa sen ja pelastaa itsensä tai julkaisee sen ja saa siten itse vainotun osan joka puolelta?

Vastaus. Totuuteen päässyt henkilö ei ajattele itseään. Jos hän salaa, salaa hän muiden takia. Jos hän julkaisee, julkaisee hän muiden tähden.

150 Kysymys. H. S. „Suhteemme lapsiin" nimisen artikkelin kirjottaja sanoo, että „palvelijat melkein ehdottomasti ovat vähemmän sivistyneet ja hienostuneet kuin heidän emäntänsä". Eikö hän siis ole huomannut, kuinka vähän todellista sivistystä on usealla emännällä, joka esim. kaikella tavalla opettaa lapsiaan kohtelemaan palvelijoita jonkinmoisina alempiarvoisina olentoina? Vai panevatko teosofit niin suurta arvoa ulkonaiselle sivistykselle? Tyhjää kuorta se on minun mielestäni. Olen vähän lukenut teosofisia kirjoja ja pitänyt niistä. Vaan tuommoiset artikkelit ikäänkuin sanovat: siitä sen nyt näet, eivätkö kaikki uskonnot ole paljasta haaveilua!

Vastaus. Jos lukisitte vielä enemmän teosofiaa, huomaisitte, että teosofia ei ole uskonto toisten lisäksi vaan kaikkien uskontojen ydin, niiden *tieteellinen* ydin. Jumaluusopit voivat olla haaveilua, mutta teosofia on oman luontonsa kautta tiedettä. Kun siis kysytte, mitä on sivistys teosofian kannalta, vastaan: sivistys ulkonaisessa merkityksessä (ja missä muussa merkityksessä onkaan sivistystä?) on kokemusten, kasvatuksen ja itsekasvatuksen avulla saavutettu hienous ja jalous ei ainoastaan fyysillisen ruumiin teoissa ja tavoissa vaan myös tunteissa ja ajatuksissa (siis astrali- ja mentaliruumiin ilmennyksissä). Sivistys käsittää kaikkia kolminaismaailman ruumiita. Sivistymätön on se, joka on karkea ja jalostumaton, raaka ja julkea käytöksessään, tunteissaan, ajatuksissaan. Ja huomatkaa: ihminen voi olla sivistynyt *osaksi* — hieno esim. käytöksessään, raaka ajatuksissaan tai päinvastoin. Kun Mr. C. W. Leadbeater sanoo, että palvelijat *melkein* ehdottomasti ovat vähemmän sivistyneitä kuin heidän emäntänsä, emme saa unohtaa, että hän etupäässä puhuttelee teosofeja ja että Englannissa teosofia ei ole niin paljon levinnyt kansan kesken kuin esim. meillä. Jos meillä Suomessa palvelija on teosofi, emäntä ei, silloin palvelija *voi* olla sivistyneempi kuin hänen emäntänsä, jos palvelija ottaa vaarin siitä, mitä hän teosofian välityksellä on tilaisuudessa saamaan. Siihen kuuluu tietysti silloin myös, ettei hän ajatuksissaan tuomitse pintapuolista emäntäänsä, vaan omalla käytöksellään omilla tunteillaan ja ajatuksillaan koettaa vaikuttaa emäntäänsä sivistyttävästi.

TIEN VARRELTA.

Marraskuun 17 päivä. Tämä T. S:n syntymäpäivä on muistopäivä, jota sopii viettää kaikissa Seuran loosheissa ympäri maailmaa erityisellä kokouksella. Helsingin teosofit kokoontuvat yhteiseen illanviettoon N. M. K. Y:n talolle, Vuorik. 17, tiistai-iltana klo 7,30. Ohjelmassa on m. m. tärkeitä päätöksiä.

Suomalaisen Osaston syysjuhla. Viime vuonna oli osastomme vihkimisjuhla marraskuun 17 p:nä. Yleinen mielipide teosofisissa piireissä Helsingissä tuntuu olevan, että joka vuosi vietettäisiin erityinen syysjuhla. Ainakin tänä vuonna pannaan semmoinen toimeen sunnuntaina marraskuun 22 p:nä klo 11 e. p. p. Koiton juhlasalissa, Yrjönk. 31. Ohjelmassa on soittoa, laulua, esitelmiä. Sisäänpääsy Smk. 1: —. Puhdas tulo käytetään erityiseen tarkotukseen.

Oma koti T. S:n päämajalle Suomessa. Suomalaisen Osaston hallinto on päättänyt marraskuun 17 p:nä perustaa „Omakoti-rahaston" T. S:n suomalaista päämajaa varten. Vuokralla asuminen on monessa suhteessa hankalaa, puutteellista ja kallista. Kuinka ihana olisi, jos meillä niinkuin Intiassa, Hollannissa, Australiassa y. m. olisi oma talo T. S:lla! Ja vaikkei olisi omaa taloa, kunhan edes voitaisiin osakkeilla hankkia miclenmukainen huoneusto jossain rakennettavassa talossa. Onhan tämä vielä tulevaisuuden toivo, mutta rahan kokoamiseen saatamme heti ryhtyä. Marraskuun 17 p:nä perustetaan rahasto ensimäisillä vapaaehtoisilla lahjoilla. Syysjuhlasta 22 p:nä koituva voitto lankeaa kokonaisuudessaan tälle rahastolle.

Teosofinen Kirjasto Helsingissä. Teosofinen kirjasto on epäilemättä hyvä aatteemme levittäjä. Helsinkiläinen maamme vanhin teosofinen kirjasto, joka sijaitsee Seuran päämajassa, Bulevardink. 17, ja on auki tiistaisin ja lauantaisin klo 1/2 7—8 illalla, antaa kirjan lainaksi 5 p:llä (maaseudullekin, kun lainaaja maksaa rahdin) ja on siis tosiaan aatteen ja yleisön palvelija omaan aineelliseen etuunsa katsomatta. Kuinka tämä kirjasto pystyssä pysyy? Yksityisten ystävien vuosiavustuksilla. Ja koska kirjaston nykyinen taloudellinen asema on hieman epävakaa, kehotetaan teosofian ystäviä kirjottautumaan Teosofisen Kirjaston vuosikannattajien joukkoon. Avustussumma on vapaaehtoinen eikä kannattajan tarvitse olla T. S:n jäsen.

Teosofia Venäjällä. Ilolla saatamme kertoa, että Teosofinen Seura nyt on saanut julkisen jalansijan Venäjälläkin. Huhtikuun 17 p:nä tänä vuonna perustettiin näet Teosofisen Seuran Venäläinen Osasto. Suuri kokous pidettiin Pietarissa, jossa on kolme looshia, ja edustajia oli saapunut Moskovan, Kalugan, Kiefin ja Varsovan loosheista. Kokous avattiin konsertilla, jota seurasi yhteinen teenjuonti. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin neiti Nina de Gernet, eräs venäläis-japanilaisen sodan sankarillisia sairaanhoitajattaria. Kun Osasto päätettin perustaa, valittiin sen ylisihteeriksi neiti Anna Kamenski, tunnettu m. m. venäläisen teosofisen aikakauskirjan toimittajana. Kokouksessa pidettiin useita esitelmiä: sosialismista ja uskonnosta, mesmerismistä ja mesmerisestä parantamisesta, Leibnitzin monadiopista ja Venäjän filosofeista. Julkisessa kokouksessa rouva Unkovski, etevä viuluniekka, piti erinomaisen mieltäkiinnittävän luennon musiikista ja sävelten väreistä; rouva U. näkee nimittäin värillisiä kuvia soittaessaan ja katsellessaan kuvia hän kuulee soittoa.

C. W. Leadbeater ja Teosofinen Seura. Teosofisessa Seurassa puuhataan tätä nykyä kuuluisan salatieteilijän, Mr. C. W. Leadbeaterin, kutsumista takaisin Seuraan. Mr. L. erosi Seurasta pari vuotta sitten eräitten häntä vastaan tehtyjen, asiallisesti perättömien syytösten nojalla. Kerromme tästä asiasta enemmän ensi numerossa.

Paikallisyhdistysten toiminta. Seuraavat looshit ovat kertoneet meille toiminnastaan:

Kalevala Helsingissä. Paikallisyhdistyksen toiminta on syksyn kuluessa ollut verrattain hiljaista. Kokouksissa on luettu Bhagavad-Gîtâa ja luetun johdosta keskusteltu. Sen ohessa on jouduttu keskustelemaan muistakin kysymyksistä, esim.: onko Mestarien oppi lohdutonta, koska he kaikki saarnaavat näkyväisen maailman turhuudesta, miten pahaa on vastustettava, mitä uskolla ymmärrämme y. m. Aivan viime aikoina on yhdistyksen elämä ainakin tämän kirjottajan mielestä vilkastunut. On päätetty perustaa yhdistykselle oma käsinkirjotettu sanomalehti jäsenten kirjallisen esitystaidon kehittämiseksi. Päätoimittaja on Palomaa. Toivotaan runsasta kirjotustulvaa. — Yhdistyksen virkailijoissa on tapahtunut se muutos, että rahastonhoitajana F. A. Johansson'in sijasta sattuneesta syystä toimii Fr. Korpi. —*iö.*

Sampo Viipurissa. 27/9 — esitti hra Juho Leino ensin tervehdyspuheensa looshin jäsenille kertoen kesän aikana tekemistään havainnoista, minkä jälkeen luettiin 1 luku Bhag. Gitasta ja keskusteltiin luetun johdosta. — 4/10 — luettiin 3 luku Bhag. Gitasta, jota seurasi keskustelua luetusta. — 11/10 luettiin rva Lydia Suhosen suomentama Rich. Eriksenin esitelmä „Kokemuksista korkeammilla tasoilla —". 18/10 — hra Juho Leino piti esitelmän „Teosofiassa esiintyvistä käytännöllisistä kysymyksistä". — 25/10 — Edellisenä sunnuntaina tehdyn päätöksen mukaisesti olivat looshin jäsenet viikon kuluessa mietiskelleet karmakysymystä, josta nyt keskusteltiin, kertoen itsekukin saavuttamistaan tuloksista sekä tehden kysymyksiä epävarmojen asiain selvillesaamiseksi. Keskustelun vilkkaudesta päättäen on tämmöinen työtapa omiansa suuressa määrässä selvittämään monesta ehkä pulmallisilta näyttäviä teosofisia totuuksia. V. S.

Sarastus Nokialla: Nokian Sarastuksella ei ollut kesän aikana kokouksia, joten vasta kesäloman jälkeen ensikerran kokoonnuttiin syyskuun 10 p:nä. Luettiin kirjasta „Teosofian Avain", sivulle 140, ja luetun johdosta keskusteltiin. Keskusteltiin seuraavan kokouksen toiminnasta. Tämä pidettiin lokakuun 4 p:nä. Kokouksen alussa puhui J. Louhivaara jäsenille, kehottaen etsimään totuutta, „sitä ääretöntä elämää joka on kaikkialla, joka on meissä itsessämme". A. Koskinen alusti keskustelykysymyksen „onko vegetarismi tulevaisuuden ihanne ja onko se toteutettavissa?" Keskusteltaessa tultiin siihen mielipiteeseen, että siihen on pyrittävä, vaikka onkin vielä vaikeuksia. Luettiin edelleen „Teosofian Avainta" ja keskusteltiin. Lokakuun 18 päivän kokoukseen oli saapunut esitelmät: „Mitä me tiedämme Jeesuksesta?" ja „Jeesuksen oppi", joista puheenjohtaja ääneen luki edellisen. Keskusteltiin J. Louhivaaran kysymyksen johdosta: „mitä on iankaikkinen elämä?" Luettiin edelleen kirjasta „Teosofian Avain" ja keskusteltiin. J. L.

1909 vuoden efemeridit Raphael's Ephemeris vuodelta 1909 on saatavissa Teosofisesta Kirjakaupasta. Hinta postivapaasti 85 p. Tämä on huomautus astrologian ystäville.

Ylisihteerin matkat. Usealta taholta on kysytty, eikö ylisihteeri voisi tulla luennoimaan. Vanhat ja uudet looshit häntä odottavat. Näille

hän pyytää ilmottaa, että hän toivottavasti on oleva tilaisuudessa taas tekemään muutamia matkoja.

Uusia kirjoja. Kauan odotettu „Hiljaisuuden ääni" taitaa ilmestyä jouluksi. Sitävastoin on luultavaa, että Zanoni ei *silloin vielä* ole kokonaan ilmestynyt.

Tietosanakirja. Meille on ilmotettu, että hartaasti odotettu kotimainen tietosanakirja alkaa lopultakin ilmestyä tänä syksynä. Jokainen lukijamme epäilemättä ilolla tervehtii tätä tiedonantoa. Suuri aukko sivistyskirjallisuudessamme alkaa siten täyttyä. Me olemmekin olleet tässä suhteessa muista sivistysmaista pahasti jälellä. Puhumattakaan sellaisista maista kuin Saksa, Ranska, Englanti ja Amerikka, joissa tietosanakirjoja, kaikenlaajuisia, on levinnyt kymmenin miljonin, ja joissa melkeinpä jokaisessa kodissa on jonkinlainen tietosanakirja, viittaamme tässä esim., vain pienen Tanskan ennätyksiin. Noin vuosi sitten valmistui siellä yli 20,000 kaksipalstaista sivua täyttävä tietosanakirja, ja parhaillaan julaistaan siellä uutta, jonka laajuus on suunniteltu jotenkin yhtäläiseksi kuin meikäläisen. Myöskin Norjassa ilmestyy parhaillaan suunnilleen yhtä laaja uusi tietosanakirja.

Näihin ulkomaalaisiin tietosanakirjoihin on meidän suomalaisten täytynyt turvautua sen mukaan kuin vieraitten kielien taito on sen sallinut. Kansamme on kuitenkin viime vuosien kuluessa astunut kehityksen tiellä pitkän askeleen eteenpäin. Entistään tärkeämpää nyt on, että kaikkien kansalaisten käytettävänä on tietolähde josta jokainen voi käden käänteessä saada lyhyen, mutta samalla ytimekkään ja selvän selityksen kustakin alalla millä hyvänsä esiintyvästä asiasta.

Yli kaksi vuotta ovat valmistavat työt vieneet ennenkuin teoksen painatus on voitu alottaa.

Vapaus II, sosialistinen joulujulkaisu. Helsingin sosialistisen yhdistyksen joulujulkaisu „Vapaus I" levisi viime vuonna hyvin, jonka tähden yhdistys on päättänyt tänä vuonna lähettää markkinoille uuden julkaisun „Vapaus II". Kirjotuksia siihen tulee tunnetuilta teosofisilta ja elämäläisiltä kirjailijoilta: Matti Kurikalta, Pekka Ervastilta, V. Palomaalta, Martti Humulta, V. H. V:lta, Ukko Havukalta y. m. Kuvia tulee myös useampia symbolistisia: kapitalismi, kullanhimo, vuosisatain taistelu y. m. Koska hinta ei ole kuin 50 p:iä, toivomme julkaisun laajalle leviävän. Tilaukset on lähetettävä Helsingin sosialistiselle yhdistykselle, os. Vilhonkatu 6, Helsinki, ja mieluimmin ennen joulukuun 1 p:ää, että painoksen suuruuden voisi suunnilleen määrätä. Jokaista 10 tilausta seuraa yksi ilmaiseksi.

Edullinen tarjous aikakauskirjamme ystäville. Tämän vuoden ajalla myydään jälellä olevia Omantunnon sitomattomia vuosikertoja v:lta 1906 ja 1907 à *kahdella markalla* (50 centillä), jälkivaat muksella Smk. 2: 25. Tilaukset lähetettävät Teos. Kirj. ja Kust:lle, Bulevardink. 17, Helsinki. Lahjottakaa ystävällenne jouluksi! Täydentäkää oma kirjastonne!

ASPEKTIT JA PLANEETTATUNNIT.

Joulukuun aspektit 1908.

1. ☽: ☍♃ a, *P*☿ ✻♅ ap, △♆ p, *P*♃ iy, (☿☌☌).
2. „ △☿ a, ☌♄ ip.
3. „ △☉ ay/a, *P*♄ ap/p, □♅ p, □♆ ip.
4. „ *P*♃ p—ip.
5. „ ☍☌ y, ☍☿ ay, △♃ p, *P*☿ p/ip, *P*♂ △♅ ip. ✻♆ i, (☿△♄).
6. „ ◻♅ i, ∠♆ iy, (☉□♃).
7. „ ☍☿ ay, *P*☿ □♃ i, *P*♆ ☍☉ iy.
8. „ *P*☉ ap, *P*♅ p, (☿*P*♂).
9. „ □♄ a, △♂ i.
10. „ △☿ ay, ☍♅ a, ☌♆ ap.
11. „ *P*☉♅ p, ☿ ip, △♄ ip/i, (☿△♆).
12. „ □♂ a/ap, △☿ p, □☿ iy.
13. „ △☉ ay, *P*☿ iy.
14. „ *P*♂ a, ✻♂ iy.
15. „ ☌♃ ay, △♅ ✻♆ a, □☿ ap/p, ✻☿ ip/i, □☉ *P*♃ iy.
16. „ ∠♂ a/ap, ☍♄ i.
17. „ *P*♄ a ja ip, □♅ ip/i, □♆ i.
18. „ ✻☿ a, ✻☉ ip, *P*♃ iy.
19. „ ∠☿ ip.
20. „ ☌☌ △♆ ay, *P*♂ i.
21. „ ☌☿ y, *P*☿ a, △♄ p.
22. „ □♃ a, *P*♆ ap, *P*♅ iy.
23. „ ☌☿ ja ☉ (pim.) p, □♄ ip, (♅☍♆).
24. „ △♃ ap, ☍♆ ☌♅ p, ✻♂ i, (☉☌☿).
25. „ *P*☉ a/ap, *P*♅ ip, ✻☿♄ i, (☿☉□♄).
26. „ *P*☿ ip, □♂ iy.
27. „ *P*♂ a, ✻☉ iy.
28. „ □☿ y, ☍♃ p/ip, △♆ ip, ✻♅ i.
29. „ △♂ ay, *P*♃ a, ☌♄ iy.
30. „ □☉ a, △☿ *P*♄ ap, □☿ p, *P*♄ ip, □♆ i ♅ iy.
31. „ ◻☿ p, *P* ja ◻♃ i, (☿△♃).

Huom. Silloin kuin kuulla on yhtaikaa *P* ja aspekti samaan planeettaan, on pääpaino pantava *aspektille*, eikä *P*:lle, kuten esim. 31 p.

Uraniel.

3 p.	Joulukuu							11 p.
K:lo	Sunnuntai	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	K:lo
11.50	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	11.53
1.20	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	1.25
2.50	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	2.57
4.20	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	4.29
5.49	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	6.00
7.19	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	7.32
8.49	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	9.04
9.19	Venus	Saturnus	Aurinko	Kun	Mars	Merkurius	Jupiter	9.32
9.49	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	10.00
10.19	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	10.28
10.50	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	10.57
11.20	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	11.25
11.50	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	11.53
0.20	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	0.20
0.50	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	0.49
1.20	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	1.17
1.50	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	1.46
2.20	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	2.14
2.50	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	2.42
4.20	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	4.14
5.50	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	5.46
7.20	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	7.18
8.50	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	8.49
10.20	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	10.21

19 p. K:lo	Joulukuu							27 p. K:lo
	Sunnuntai	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	
11.57	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	0.01
1.30	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	1.33
3.03	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	3.06
4.35	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	4.38
6.08	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	6.11
7.41	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	7.43
9.13	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	9.16
9.40	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	9.43
10.07	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	10.11
10.35	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	10.33
11.02	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	11.06
11.29	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	11.33
11.57	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	0.01
0.24	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	0.28
0.51	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	0.56
1.19	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	1.23
1.46	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	1.51
2.13	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	2.18
2.41	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	2.46
4.14	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	4.18
5.47	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	5.51
7.19	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	7.23
8.52	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	8.56
10.25	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	10.28